

SCIENCE
PROBLEMS.UZ

ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari

9-maxsus
son (5-jild)

2025

SCIENCEPROBLEMS.UZ

IJTIMOIIY-GUMANITAR FANLARNING DOLZARB MUAMMOLARI

№ 5/9 (5) – 2025

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

TOSHKENT-2025

BOSH MUHARRIR:

Isanova Feruza Tulqinovna

TAHRIR HAY'ATI:

07.00.00- TARIX FANLARI:

Yuldashev Anvar Ergashevich – tarix fanlari doktori, siyosiy fanlar nomzodi, professor;

Mavlanov Uktam Maxmasabirovich – tarix fanlari doktori, professor;

Xazratkulov Abror – tarix fanlari doktori, dotsent;

Tursunov Ravshan Normuratovich – tarix fanlari doktori;

Xolikulov Axmadjon Boymahmatovich – tarix fanlari doktori;

Gabrielyan Sofya Ivanovna – tarix fanlari doktori, dotsent;

Saidov Sarvar Atabullo o'g'li – katta ilmiy xodim, Imom Termiziy xalqaro ilmiy-tadqiqot markazi, ilmiy tadqiqotlar bo'limi.

08.00.00- IQTISODIYOT FANLARI:

Karlibayeva Raya Xojabayevna – iqtisodiyot fanlari doktori, professor;

Nasirxodjayeva Dilafroz Sabitxanovna – iqtisodiyot fanlari doktori, professor;

Ostonokulov Azamat Abdukarimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor;

Arabov Nurali Uralovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor;

Xudoyqulov Sadirdin Karimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent;

Azizov Sherzod O'ktamovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent;

Xojayev Azizxon Saidaloxonovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent

Xolov Aktam Xatamovich – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent;

Shadiyeva Dildora Xamidovna – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent v.b.;

Shakarov Qulmat Ashirovich – iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent;

Jabborova Charos Aminovna - iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD).

09.00.00- FALSAFA FANLARI:

Hakimov Nazar Hakimovich – falsafa fanlari doktori, professor;

Yaxshilikov Jo'raboy – falsafa fanlari doktori, professor;

G'aybullayev Otabek Muhammadiyevich – falsafa fanlari doktori, professor;

Saidova Kamola Uskanbayevna – falsafa fanlari doktori;

Hoshimxonov Mo'min – falsafa fanlari doktori, dotsent;

O'roqova Oysuluv Jamoliddinovna – falsafa fanlari doktori, dotsent;

Nosirxodjayeva Gulnora Abdukaxxarovna – falsafa fanlari nomzodi, dotsent;

Turdiyev Bexruz Sobirovich – falsafa fanlari doktori (DSc), Professor.

10.00.00- FILOLOGIYA FANLARI:

Axmedov Oybek Saporbayevich – filologiya fanlari doktori, professor;

Ko'chimov Shuxrat Norqizilovich – filologiya fanlari doktori, dotsent;

Hasanov Shavkat Ahadovich – filologiya fanlari doktori, professor;

Baxronova Dilrabo Keldiyorovna – filologiya fanlari doktori, professor;

Mirsanov G'aybullo Qulmurodovich – filologiya fanlari doktori, professor;

Salaxutdinova Musharraf Isamutdinovna – filologiya fanlari nomzodi, dotsent;

Kuchkarov Raxman Urmanovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent v/b;

Yunusov Mansur Abdullayevich – filologiya fanlari nomzodi;

Saidov Ulugbek Aripovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent;

Qodirova Muqaddas Tog'ayevna - filologiya fanlari nomzodi, dotsent.

12.00.00- YURIDIK FANLAR:

Axmedshayeva Mavlyuda Axatovna – yuridik fanlar doktori, professor;

Muxitdinova Firyuza Abdurashidovna – yuridik fanlar doktori, professor;

Esanova Zamira Normurotovna – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan yurist;

Hamroqulov Bahodir Mamasharifovich – yuridik fanlar doktori, professor v.b.,;

Zulfiqorov Sherzod Xurramovich – yuridik fanlar doktori, professor;

Xayitov Xushvaqt Saparbayevich – yuridik fanlar doktori, professor;

Asadov Shavkat G'aybullayevich – yuridik fanlar doktori, dotsent;

Ergashev Ikrom Abdurasulovich – yuridik fanlari doktori, professor;

Utemuratov Maxmut Ajimuratovich – yuridik fanlar nomzodi, professor;

Saydullayev Shaxzod Alixanovich – yuridik fanlar nomzodi, professor;

Hakimov Komil Baxtiyarovich – yuridik fanlar doktori, dotsent;

Yusupov Sardorbek Baxodirovich – yuridik fanlar doktori, professor;

Amirov Zafar Aktamovich – yuridik fanlar doktori (PhD);

Jo'rayev Sherzod Yuldashevich – yuridik fanlar nomzodi, dotsent;

Babadjanov Atabek Davronbekovich – yuridik fanlar nomzodi, professor;

Normatov Bekzod Akrom o'g'li — yuridik fanlar bo'yicha falsafa doktori;

Rahmatov Elyor Jumaboyevich — yuridik fanlar nomzodi;

13.00.00- PEDAGOGIKA FANLARI:

Xashimova Dildarxon Urinboyevna – pedagogika fanlari doktori, professor;

Ibragimova Gulnora Xavazmatovna – pedagogika fanlari doktori, professor;

Zakirova Feruza Maxmudovna – pedagogika fanlari doktori;

Kayumova Nasiba Ashurovna – pedagogika fanlari doktori, professor;

Taylanova Shoxida Zayniyevna – pedagogika fanlari

doktori, dotsent;

Jumaniyozova Muhayyo Tojiyevna – pedagogika fanlari doktori, dotsent;

Ibraximov Sanjar Urunbayevich – pedagogika fanlari doktori;

Javliyeva Shaxnoza Baxodirovna – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD);

Bobomurotova Latofat Elmurodovna — pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD).

19.00.00- PSIXOLOGIYA FANLARI:

Karimova Vasila Mamanosirovna – psixologiya fanlari doktori, professor, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti;

Hayitov Oybek Eshboyevich – Jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassislarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish instituti, psixologiya fanlari doktori, professor

Umarova Navbahor Shokirovna– psixologiya fanlari doktori, dotsent, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti, Amaliy psixologiyasi kafedrasini mudiri;

Atabayeva Nargis Batirovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent;

Shamshetova Anjim Karamaddinovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent;

Qodirov Obid Safarovich – psixologiya fanlari doktori (PhD).

22.00.00- SOTSIOLOGIYA FANLARI:

Latipova Nodira Muxtarjanovna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston milliy universiteti kafedra mudiri;

Seitov Azamat Po'latovich – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston milliy universiteti;

Sodiqova Shohida Marxaboyevna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston xalqaro islom akademiyasi.

23.00.00- SIYOSIY FANLAR

Nazarov Nasriddin Ataqulovich –siyosiy fanlar doktori, falsafa fanlari doktori, professor, Toshkent arxitektura qurilish instituti;

Bo'tayev Usmonjon Xayrullayevich –siyosiy fanlar doktori, dotsent, O'zbekiston milliy universiteti kafedra mudiri.

OAK Ro'yxati

Mazkur jurnal Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi Rayosatining 2022-yil 30-noyabrdagi 327/5-son qarori bilan tarix, iqtisodiyot, falsafa, filologiya, yuridik va pedagogika fanlari bo'yicha ilmiy darajalar yuzasidan dissertatsiyalar asosiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan.

“Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari” elektron jurnali 2020-yil 6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan davlat ro'yxatiga olingan.

Muassis: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” mas'uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:

100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani, Kichik Beshyog'och ko'chasi, 70/10-uy. Elektron manzil:

scienceproblems.uz@gmail.com

Bog'lanish uchun telefon:

(99) 602-09-84 (telegram).

07.00.00 – TARIX FANLARI

Raupov Xolmamat Rashidovich, Xaitova Olmaxon Saidovna

O'ZBEKISTONDA KON-METALLURGIYA SOHASI TARAQQIYOTIDA BERUNIY

ILMIY METODOLOGIYASINING O'RNI 13-19

Muminov Ulmas Ravshanqulovich

QADIMGI TURKIYLARDA DAVLATCHILIK AN'ANALARI 20-30

Azamatova Gulmira Bayirbekovna

MEHNAT MIGRATSIYASINI HUQUQIY TARTIBGA SOLISH MEXANIZMLARI:

XALQARO STANDARTLAR VA MILLIY QONUNCHILIK 31-37

Absalom Ziyadullayevich Xujanazarov

YANGI O'ZBEKISTON SHAROITIDA SURXONDARYO VILOYATIDA

SOG'LIQNI SAQLASH SOHASIDAGI O'ZGARISHLAR 38-43

Allamuratov Shuxrat Ashurovich

BUXORO AMIRLIGINING ICHKI SAVDO-TRANZIT ALOQALARIDA

AMUDARYO SUV YO'LINING O'RNI 44-49

Sabirov Mansurbek

AMUDARYO SOHILI BO'YLAB XALQARO KARVON YO'LIDA RIVOJLANGAN

O'RTA ASR VA SHAHARLARI SAHIFASI 50-53

Matnazarova Mohira Uktamovna

KO'CHMANCHI CHORVADORLAR CHORVACHILIK XO'JALIGINING

SHAKLLANISH OMILLARI 54-59

Shukurillayev Yunus Asrorovich

BUXORO AMIRLIGIDA HARBIY UNVON VA MANSABLARGA TAYINLANISHIGA

OID HUIJATLAR TAHLILI (QO'SHBEGI DEVONXONASI ARXIVI HUIJATLARI ASOSIDA)..... 60-67

Esanova Nilufar

O'ZBEKISTONDA XALQARO MUNOSABATLARNING USTUVOR YO'NALISHLARI

VA ULARNING SANOAT RIVOJLANISHIDAGI BUGUNGI KUNDAGI AHAMIYATI 68-73

Jumayev Abdumo'min Fayziyevich

IBN SINONING ASH-SHIFO ASARINING ISLOM VA YEVRIPA FALSAFASIGA TA'SIRI 74-82

Pardaxol Normamatova Ochildiyevna

MUSTAQILLIK YILLARIDA SURXONDARYO VILOYATINING

SOG'LIQNI SAQLASH SOHASIDAGI XALQARO HAMKORLIGI 83-87

Elboyeva Shaxnoza

O'ZBEK OLIMALARINING XALQARO ILM-FAN, MADANIYAT RIVOJIGA

HAMDA FAN VA TEXNIKA TARAQQIYOTIGA QO'SHGAN HISSALARI 88-94

Джаббарова Юлдуз Джуманиязовна

РОЛЬ ИСТОРИИ МЕДИЦИНЫ В ФОРМИРОВАНИИ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ

ИДЕНТИЧНОСТИ БУДУЩИХ ВРАЧЕЙ В МЕДИЦИНСКИХ ВУЗАХ УЗБЕКИСТАНА 95-100

Tuyev Fazliddin Erkinovich

2009–2011-YILLARDA BUXORO, SAMARQAND, NAVOIY SANOATIDA

O'SISH VA XALQARO HAMKORLIK DINAMIKASI 101-104

<i>Жураева Камола Сайфиддиновна</i> КАСПИЙСКИЙ РЕГИОН ВО ВНЕШНЕЙ ПОЛИТИКЕ УЗБЕКИСТАНА	105-109
<i>Abdujabborov Kamoliddin</i> QADIMGI BAQTRIYA VA AVESTO JAMIYATI DAVRI QISQACHA TAHLILI	110-115
<i>Mamanov Abdurahim Abduhakimovich</i> TEMURIYLAR VA ULARDAN KEYINGI SULOLALAR DAVRIDA DINIY HOKIMIYATNING KUCHAYISHI (SABABLAR VA NATIJALAR)	116-122
<i>Xolmatov Shukurillo Ziyoviddin o'g'li</i> INGLIZ TILLI TADQIQOTLARDA ILK O'RTA ASRLAR MARKAZIY OSIYO TARIXINING O'RGANISH BOSQICHLARI	123-128
<i>Djurayev Baxtiyor Rajaboyevich</i> O'ZBEKISTON IJTIMOIIY-IQTISODIY HAYOTIDA AYOLLARNING O'RNI VA GENDER TENGLIGI MASALALARI (TARIXIY-IJTIMOIIY TAHLIL 1991-2025-YY)	129-136
<i>Matyagbov Toyirjon Sultanbayevich</i> JANUBIY OROLBO'YI HUDUDIDA NEOLIT DAVRI KULOLCHILIGIGA DOIR BA'ZI CHIZGILAR	137-140

08.00.00 – IQTISODIYOT FANLARI

<i>Султанова Дина Файзрахмановна</i> ОБЩЕНАУЧНАЯ МЕТОДОЛОГИЯ ИСТОРИЧЕСКОГО ИНСТИТУЦИОНАЛИЗМА В РАЗВИТИИ ЭКОНОМИКИ ОТРАСЛИ КОНЕВОДСТВА НА ТЕРРИТОРИИ СОВРЕМЕННОГО УЗБЕКИСТАНА	141-153
<i>Shodmonov Abduvohid Farxod o'g'li</i> O'ZBEKISTON TARIXIY YODGORLIKLARINI RAQAMLI TURIZM ORQALI SAQLASH VA RIVOJLANTIRISH	154-157

09.00.00 – FALSAFA FANLARI

<i>Otamuratov Sarvar</i> YOSHLARGA OID DAVLAT SIYOSATI: XALQARO TAJRIBA ASOSIDA YANGI TASHABBUSLAR VA QONUNGA TAKLIF ETILAYOTGAN MUHIM QO'SHIMCHALAR	158-164
<i>Tashanov Abduxoliq</i> BUZG'UNCHI G'OYA VA BUZG'UNCHI FAOLIYATNING SHAKLLANISHIDA SALBIY TARBIYA VA ATROF-MUHIT TA'SIRI	165-171
<i>Raxmatova Xolidaxon Xolikovna</i> XOJA AHROR VALIY MUROSAGA OID QARASHLARINING FALSAFIY MOHIYATI	172-178
<i>O'roqova Oysuluv Jamoliddinovna</i> ABDULXAMID SULAYMON O'G'LI CHO'LPONNING BADIY-ESTETIK MEROSI	179-183
<i>Yazdonov Ulug'bek Tashmurotovich</i> TA'LIM VA TARBIYA – JAMIYATNI MA'NAVIY-MADANIY DEFORMATSIYALASHUVDAN SAQLOVCHI OMILDIR	184-189
<i>Абдуллаева Махбуба Нуруллаевна, Жалалова Гулбахор Одилжоновна</i> КОГНИТИВНЫЕ ФАКТОРЫ РАЗВИТИЯ НАУКИ В IX – XII ВЕКАХ В ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ	190-197

<i>Rasulov Hakim Mamanovich</i> DAVLAT VA JAMIYAT O'ZARO ALOQADORLIGINING SIYOSIY-INSTITSIONAL TAHLILI	198-201
<i>Azamova Sitora Ayonovna</i> O'ZBEKISTON ZAMINIDA EKOLOGIK MADANIYATNING SHAKLLANISHI VA RIVOJLANISH BOSQICHLARI	202-206
<i>Xolmirzaev Xurshid Nakibillaevich</i> FUTUROLOGIK TAFAKKURDA SUN'IY INTELEKTNING NAMOYON BO'LISHI	207-212
<i>Namazova Yulduz Muzaffarovna</i> RAQAMLI SIVILIZATSIYA SHAROITIDA MILLIY TA'LIMNING STRUKTURAVIY-FUNKSIONAL JIHATLARI	213-217
<i>Abdurazoqov Gulmurod Musurmonqulovich</i> MAFKURAVIY OMILLARNING YOSHLAR KAMOLOTIGA TA'SIRI NAMOYON BO'LISHINING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	218-224
<i>Tojibayev Baxromjon Turabayevich</i> "PREKARIAT" TUSHUNCHASINING GENEZISI: ETIMOLOGIYA, FALSAFIY-IJTIMOYIY ANGLASH	225-229
<i>Tursunova Laylo Ergashevna</i> TILAB MAHMUDOVNING ADABIY ESTETIK QARASHLARINING SHAKLLANISH BOSQICHLARI	230-235
<i>Филиппов Ольгерд Александрович</i> ГУМАНИСТИЧЕСКАЯ ТРАДИЦИЯ В ЭПОХУ ЦИФРОВОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ ОБЩЕСТВА	236-244
<i>Chorieva Madina Aliyevna</i> INKLYUZIV TAFAKKUR — JAMIYATNING BARQAROR RIVOJLANISHINING FALSAFIY ASOSI	245-249
<i>Zakirova Nigora Xalmaxammatovna</i> AXBOROT MAKONIDA MILLIY O'ZLIKNI ANGLASH JARAYONINI RIVOJLANTIRISHDAGI MUAMMOLAR VA ULARNI HAL ETISH IMKONIYATI	250-254
<i>Primov Baxriddin Abdiraxmonovich</i> AXBOROT IMPERIALIZMI TAHDIDLARI	255-261
<i>Karimov Zafarbek Ataboyevich</i> TA'LIM TIZIMINI SOTSIOLOGIK-FALSAFIY TAHLIL QILISHDA GUMANITAR YONDASHUVLAR	262-267
<i>O'razov Bobir Baxtiyorovich</i> IJTIMOIY DAVLAT HAQIDAGI G'ARBONA QARASHLAR: FALSAFIY-ILMIY TAHLIL	268-272
<i>Shaydullayev Normamat Sherkuziyevich</i> RAQAMLASHGAN JAMIYAT SHAROITIDA INSON QADRI VA ONG EVOLYUTSIYASI	273-278
<i>Tursunova Olmos Fayziyevna</i> YOSHLAR HUQUQIY ONGI VA MADANIYATINI YUKSALTIRISHNING MA'NAVIY TARBIYA JARAYONIDA TUTGAN O'RNI VA AHAMIYATI	279-284
<i>Turaeva Sanobar Khalimovna</i> EASTERN EDUCATION - THE IMPORTANCE OF UPBRINGING IN THE FORMATION OF HUMAN QUALITIES IN YOUNG PEOPLE	285-287

<i>Jo'rayev Akram Namozovich</i> EKSTREMIZM G'OYALARIGA QARSHI KURASHDA MILLIY O'ZLIKNI ANGLASH MEXANIZMLARINING PSIXOLOGIK VA FALSAFIY ASOSLARI	288-291
<i>Taylyakova Feruzahon Sultanovna</i> GLOBALASHUV - MA'NAVIYATNI ANGLASH OMILI	292-296
<i>Toxirov Abdumalik Ashurali o'g'li</i> MAHALLA VA OILADA YOSHLAR AXLOQINI ME'YORLASHTIRISHNING IJTIMOIY-FALSAFIY ASOSLARI	297-302
<i>Sherboboyev Muxriddin, Javlonbek Hafizullayev</i> KARL POPPERNING BILISH FALSAFASIGA OID QARASHLARI	303-307
<i>Nasriddinov Faxriddin Xalmamatovich</i> AXBOROT VA AXBOROT TIZIMLARINING FALSAFIY TAHLILI	308-314
<i>Ochilov Husan</i> MILLIY AN'ANA VA MODERNIZATSIYA UYG'UNLIGINING FALSAFIY TAHLILI	315-321
<i>Madaminov Nasimjon</i> MILLIY MUSIQIY MEROS ASOSIDA YOSHLARNING ESTETIK DIDI VA TAFAKKURINI RIVOJLANTIRISHNING FALSAFIY JIHATLARI	322-326
<i>Xolmirzayeva Jumagul Xamdammovna</i> MEHNAT MADANIYATINI SHAKLLANTIRISH SOHADAGI XORIJIY TAJRIBALAR	327-331
10.00.00 - FILOLOGIYA FANLARI	
<i>Narmuratov Zayniddin Radjabovich</i> INGLIZ VA O'ZBEK TILLARIDAGI SCIENCE/ILM KONSEPTLI FRAZELOGIK BIRLIK LARNING LINGOMADANIY XUSUSIYATLARI	332-337
<i>Payzibayeva Madinaxon Sobirjon qizi</i> INGLIZ XALQ ERTAKLARI OBRAZLARINING BADIY XUSUSIYATLARI VA ULARNING O'ZIGA XOS JIHATLARI	338-342
<i>Axmedov Anvar Botirovich</i> NEMIS TILI TIZIMIDA O'ZLASHMA NEOLOGIZMLARNING ROD KATEGORIYASIGA EGA BO'LISH MASALASI	343-347
<i>Djabbarova Shoirra Baltayevna</i> ETNOGRAFIK REALIYALARNING LINGVISTIK XUSUSIYATI	348-351
<i>Genjemuratov Yaqipbek Baxriyatovich</i> FELETONNING JANR SIFATIDA ANIQLASH MUAMMOLARI	352-355
<i>Tadjiyeva Mastura Fayzullayevna</i> INGLIZ MAQOLLARIDA "LOVE" KONSEPTINING VOQELANISHI	356-360
<i>Qurbonova Gulnoza Abduholiq qizi</i> GIDRONIMLARINING STRUKTUR-SEMANIK TAHLILINING XUSUSIYATLARI	361-364
<i>Ayimbetova Shyryn Jabbar qizi</i> BOLALAR ADABIYOTINING POETIK-FUNKSIONAL XUSUSIYATLARI: YOSH PSIXOLOGIYASI, DIDAKTIKA, AKSILOGIYA	365-371
<i>Ruziyeva Nasiba Kenjayevna</i> O'ZBEK TILIDAGI IBORALARNING SEMANTIK XUSUSIYATLARI VA FRANSUZ TILIGA TARJIMASI	372-375

<i>Бабаева Зарина Сайфуллаевна, Фёдорова Арина Максимовна</i> ГЕЙМИФИКАЦИЯ В ПРОЦЕССЕ ФОРМИРОВАНИЯ ФУНКЦИОНАЛЬНОЙ ГРАМОТНОСТИ НА УРОКАХ РУССКОГО ЯЗЫКА	376-385
<i>Xushmatatova Aminaxon</i> LINGUOCULTURAL FEATURES OF SPEECH INTENTION IN THE DISCOURSE OF ENGLISH AND UZBEK DRAMATIC WORKS	386-392
<i>Saparniyazova Sarbinaz Baxtiyarovna</i> THE INFLUENCE OF CONTEXTUAL FACTORS ON THE PERCEPTION OF THE PRAGMATICS OF APOLOGY IN ENGLISH AND UZBEK	393-397
<i>Adxamova Shirin Farhodjon qizi</i> INGLIZ VA O'ZBEK TILLARIDA EMOTSIONAL HOLATNI IFODALOVCHI KOLLOKATSIYALARNING QIYOSIY TADQIQI	398-401
<i>Машарипова Валентина</i> ЛИНГВОКУЛЬТУРНЫЙ АНАЛИЗ ВЕРБАЛИЗАЦИИ ПАРАЛИНГВИСТИЧЕСКИХ СРЕДСТВ В ПОРТРЕТНЫХ ОПИСАНИЯХ В АНГЛИЙСКИХ И РУССКИХ ХУДОЖЕСТВЕННЫХ ТЕКСТАХ	402-405
<i>Abduqahhorova Gulnoza Abduvahobovna</i> RUS VA O'ZBEK TILLARIDAGI IQTISODIY ANGLISIZMLARNING SINTAKTIK XUSUSIYATLARI	406-411
<i>Raxmonova Yulduz Xusanovna</i> ADABIY ASARLARDA IJTIMOIIY FOJIAVIYLIKNING ESTETIK TALQINI	412-417
<i>Ayimbetova Damekhan Maksetbay qizi</i> ADABIYOTDA ANIMALISTIK JANR VA RAMZIY OBRAZLAR BO'YICHA OLIV BORILGAN ILMIY TADQIQOTLAR	418-427
12.00.00 – YURIDIK FANLAR	
<i>Фазилов Фарход Маратович</i> УГОЛОВНО-ПРАВОВОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ ДИПФЕЙКОВ: ОПЫТ УЗБЕКИСТАНА	428-439
<i>Zokirov Sherzod Ilxom o'g'li</i> FUQAROLAR MUHOJAJATLARI BILAN ISHLASH BO'YICHA CHET EL DAVLATLARI TAJIRIBASI: QIYOSIY-HUQUQIY TAHLIL	440-448
<i>Rakhmonov Tolib</i> ISSUES OF DETERMINING THE CIVIL LEGAL STATUS OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN UZBEKISTAN	449-454
<i>Sobitxonov Joxongir Zunnurxon o'g'li</i> ISLOM BANKLARI FAOLIYATIDA "FATVO SHOPPING" AMALIYOTI VA UNING OLDINI OLISH BO'YICHA HUQUQIY MEKANIZMLAR	455-462
<i>Mamatmurodov Farrux Farxod o'g'li</i> O'ZBEKISTONDA SUKUKNI RIVOJLANTIRISH: HUQUQIY ISLOHOTLAR, INFRATUZILMA, MUAMMOLAR VA IMKONIYATLAR	463-472
<i>Юнусов Достонбек Анваржон угли</i> ПОНЯТИЕ И ОСНОВНЫЕ ЭЛЕМЕНТЫ ПРАВОВОГО РЕЖИМА ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН	473-481

<i>Uteniyazov Keulimjay Kuanishbayevich</i> JINOYAT PROTSSESSIDA AYBLOV FUNKSIYASINI AMALGA OSHIRUVCHI SUBYEKTLARNING HUQUQIY MAQOMIGA OID MUAMMO VA YECHIMLAR	482-489
<i>Xidirov G'anisher Tojimurodovich</i> TEZKOR-QIDIRUV FAOLIYATI USTIDAN SUD NAZORATINING QIYOSIY-HUQUQIY TAHLILI	490-499
<i>Baxronov Ravshan Rashid o'g'li</i> SUN'IY INTELLEKT VA INSON HUQUQLARI: NAZARIY VA HUQUQIY ASOSLAR	500-504
<i>Усмонов Малик</i> ОТСЛЕЖИВАНИЕ И ЗАМОРАЖИВАНИЕ НЕЗАКОННО ПОЛУЧЕННЫХ АКТИВОВ: СРАВНИТЕЛЬНОЕ ИССЛЕДОВАНИЕ ПОДХОДОВ	505-510
<i>Abdusatarov Jaloliddin Sharafutdin o'g'li</i> RAQAMLI AKTIVLAR BILAN BOG'LIQ NIZOLARNI HAL QILISHNING MUQOBIL USULLARI	511-517
<i>Islomqulova Shohsanam Vahobjon qizi</i> TIBBIYOT XODIMINING KASBIY JAVOBGARLIGINI SUG'URTALASHDA SUG'URTA TOVONI, SUG'URTA PULI VA SUG'URTA MUKOFOTI TUSHUNCHALARINING MOHIYATI	518-524
<i>Ibodullo Xayrullo Jaxongir o'g'li</i> O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI VA XORIJIY DAVLATLAR SUDYALARINING KONSTITUTSIYAVIY-HUQUQIY MAQOMI	525-530
13.00.00 – PEDAGOGIKA FANLARI	
<i>Xolmatova Ziroatxon Anvarovna</i> BO'LG'USI PEDAGOGLARDA NOSTANDART TESTLARNI TUZISH KO'NIKMALARINI RIVOJLANTIRISHDA XORIJ TAJRIBASI	531-534
<i>Mamajonova Gulnoza Karimovna</i> AXLOQIY VA ESTETIK TARBIYA INTEGRATSIYASINING PEDAGOGIK ASOSLARI	535-539
<i>Gulomova Komila Maxamatjanovna</i> TA'LIMDA FAOL O'QITISH METODLARINING SAMARADORLIGI: TAJRIBA VA TAHLIL	540-544
<i>Berdiyeva Nilufar Berdiyev qizi</i> BO'LAJAK MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARI TARBIYACHI –PEDAGOGLARINING IJODIY KOMPETENSIYALARINI INNOVATSION YONDASHUV ASOSIDA SHAKLLANTIRISH TAMOIYILLARI	545-549
<i>Фадлиева Амина Ильхамовна</i> ГУМАНИСТИЧЕСКАЯ ПЕДАГОГИКА КАРЛА РОДЖЕРСА И ЕЁ ЗНАЧЕНИЕ ДЛЯ РАЗВИТИЯ СОВРЕМЕННОГО ОБРАЗОВАНИЯ	550-556
<i>Rajabov Eldor Erkinovich</i> THE ROLE OF PEER REVIEW TO IMPROVE WRITING EFFECTIVELY AMONG EFL STUDENTS	557-561
<i>Jumagulova Aziza Abduljalil qizi</i> BOSHLANG'ICH TAYYORGARLIK BOSQICHIDAGI DZYUDOKILARNING JISMONIY SIFATLARINI RIVOJLANTIRISH ORQALI JISMONIY TAYYORGARLIGINI TAKOMILLASHTIRISH USLUBIYATI	562-573

<i>Toshnazarova Mohinur O'sarali qizi</i> “MOTIVATSION YONDASHUV” HAMDA “KREATIV FIKRLASH” TUSHUNCHALARINING MAZMUN VA MOHIYATI	574-578
<i>Maxmudova Nigoraxon Boyqo'zi qizi</i> BO'LAJAK CHET TILI O'QITUVCHILARINI KOMMUNIKATIV KOMPETENSIYASINI RIVOJLANTIRISHDA PRAGMATIK MUAMMOLAR VA ULARNING YECHIMLARI	579-585
<i>Hamroyeva Robiya Sherali qizi</i> KELAJAK PEDAGOGLARINING TANQIDIY TAFAKKURINI RIVOJLANTIRISHDA INNOVATSION YONDASHUVLAR	586-591
<i>Tug'anboyeva Zamiraxon Shuxratbek qizi</i> TALABA KURASHCHI QIZLARNING KUCH CHIDAMLILIGINI MAXSUS MASHQLAR ORQALI OSHIRISH METODIKASI	592-598
<i>Sadritdinova Dinora A'zamjon qizi</i> WEB ILOVALARNI LOYIHALASHGA OID KOMPETENTLIK VA UNI RIVOJLANTIRISH	599-602
<i>Солохиддинова Фазилатхон Мухиддин кизи</i> ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ТЕХНОЛОГИИ КРИТИЧЕСКОГО МЫШЛЕНИЯ В ПРОЦЕССЕ УСВОЕНИЯ ГРАММАТИЧЕСКИХ ПОНЯТИЙ	603-611
<i>Ниязова Регина Рустамовна</i> АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ПОДГОТОВКИ КВАЛИФИЦИРОВАННЫХ КАДРОВ В ОБЛАСТИ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ И СПОРТА	612-615

Received: 2 October 2025
Accepted: 15 October 2025
Published: 25 October 2025

Article / Original Paper

THE EFFECTIVENESS OF ACTIVE TEACHING METHODS IN EDUCATION: EXPERIENCE AND ANALYSIS

Gulomova Komila Makhamatzhanovna

Associate Professor, Social Sciences Department,
Tashkent University of Economics and Technology

Abstract. This article examines the profound reforms taking place in the education system and the approaches aimed at bringing the higher education process to a modern level. It analyzes issues of digital transformation, the implementation of innovative pedagogical technologies, strategic design in education, and outcome-oriented teaching methods. Special attention is given to active learning methods and project-based approaches.

Keywords: modern education, instructional design, assessment system, interactive methods, learning outcomes.

TA'LIMDA FAOL O'QITISH METODLARINING SAMARADORLIGI: TAJRIBA VA TAHLIL

Gulomova Komila Maxamatjanovna

Toshkent iqtisodiyot va texnologiyalari universiteti
"Ijtimoiy fanlar" kafedrasi dotsent v.b.

Annotatsiya. Mazkur maqolada ta'lim tizimida olib borilayotgan tub islohotlar, oliy ta'lim jarayonini zamonaviy bosqichga olib chiqish yo'lidagi yondashuvlar tahlil qilinadi. Unda raqamli transformatsiya, innovatsion pedagogik texnologiyalarni joriy etish, ta'limning strategik dizayni va natijadorlikka yo'naltirilgan o'qitish metodlari, xususan, faol o'qitish va loyihalash metodlarining o'rni ochib beriladi.

Kalit so'zlar: zamonaviy ta'lim, loyihalash, baholash tizimi, interaktiv metodlar, o'quv natijasi.

DOI: <https://doi.org/10.47390/SPR1342V5SI9Y2025N85>

Kirish. Mamlakatimizda olib borilayotgan ta'lim sohasidagi tub islohotlar, xususan, oliy ta'lim tizimini yangi sifat bosqichiga olib chiqishga qaratilgan chora-tadbirlar, bugungi globallashuv jarayonlari bilan hamohang tarzda amalga oshirilmoqda. Ushbu islohotlarning bosh maqsadi – ta'lim jarayonini zamonaviy talablar asosida qayta ko'rib chiqish, raqamli transformatsiya va innovatsion texnologiyalarni o'quv jarayoniga samarali joriy etish, xalqaro tajribalarni kontekstga moslashtirish hamda zamonaviy pedagogik yondashuvlar orqali o'quvchi-shaxs rivojlanishini ta'minlashdan iboratdir.

Zamonaviy pedagogik amaliyotda o'qituvchining roli faqatgina bilim beruvchi emas, balki ta'lim jarayonini strategik loyihalovchi, texnologik vositalar yordamida boshqaruvchi va talaba shaxsiga yo'naltirilgan o'quv muhitini yaratuvchi sifatida talqin qilinmoqda. Shu bois, bugungi pedagogning kasbiy kompetensiyasi doirasida innovatsion ta'lim texnologiyalarini ongli tanlash, ularni dars jarayonida moslashtirish, texnologik xaritalar va o'quv mashg'ulotlari rejalarini ishlab chiqish, o'quvchilar yosh va psixologik xususiyatlariga mos ta'lim shakllarini joriy etish kabi masalalar ustuvor ahamiyat kasb etadi [1].

O'quv faoliyatini samarali tashkil etishda maqsadni aniq belgilash pedagogik dizaynning boshlang'ich nuqtasi hisoblanadi. Maqsad – bu kutilayotgan o'quv natijasining modelidir. U ta'lim oluvchining bilim, ko'nikma va malakalarini qanday bosqichda egallashi kerakligini belgilab beradi. Bu esa, o'z navbatida, o'qituvchi tomonidan o'quv faoliyati mazmunini tuzishda, ta'lim uslublari tanlashda va baholash mezonlarini ishlab chiqishda metodologik asos bo'lib xizmat qiladi.

O'quv natijasi ikki yo'nalishda namoyon bo'ladi: birinchisi, ta'lim oluvchining individual rivojlanish dinamikasini aks ettirsa, ikkinchisi, ta'lim jarayonining rejalashtirilgan maqsadlarga nechog'li erishganini aniqlaydi. Mazkur yondashuv, pedagogik faoliyatda natijadorlikni baholashda tizimli yondashuvni, ya'ni maqsad, mazmun, metod va natija o'rtasidagi uzviy bog'liqlikni ta'minlash zaruratini taqozo etadi [2]. Shunday ekan, ta'lim jarayonida qo'yilgan o'quv maqsadlari o'zining aniq, o'lchanuvchan, real va amaliy natijalarga yo'naltirilganligi bilan ajralib turishi lozim. Bu holat nafaqat o'quvchilar faoliyatini samarali boshqarish, balki umuman olganda, ta'lim tizimining sifatli rivojlanishi uchun muhim metodologik asos bo'lib xizmat qiladi.

Adabiyotlar tahlili va metodologiyasi. Bugungi kunda ta'lim jarayonida yuzaga kelayotgan dolzarb muammolar chuqur tahlilni va samarali yechimlarni talab qiladi. Zamonaviy ta'lim tizimida o'quvchilarning bilim, ko'nikma va kompetensiyalarini shakllantirishda ko'plab qiyinchiliklar mavjud. Xususan, o'quv jarayonida ilgari surilayotgan pedagogik yondashuvlar kutilgan natijalarni bermayotgani, o'quvchilar faol ishtirok etmasligi va o'zlashtirish jarayonidagi passivlik kabi muammolar keng tarqalgan.

Bunday holatlarning asosiy sababi ta'lim jarayonida pedagogik texnologiyalar va zamonaviy ta'lim usullarining tizimli va uzluksiz qo'llanilmasligi bilan bog'liq. O'qituvchilar dars mazmunini rejalashtirishda maqsad, metod va vositalarni muvofiqlashtirishga yetarlicha e'tibor bermasligi, innovatsion usullarni muntazam ravishda joriy etmasligi ta'lim sifatiga salbiy ta'sir ko'rsatmoqda. Shuningdek, baholash tizimidagi nomuvofiqlik o'quvchilarning faoliyatini pasaytirib, bilimlarning amaliy qo'llanilishiga to'sqinlik qilmoqda [3].

Muammolarni hal qilishda zamonaviy ta'lim konsepsiyalari va texnologiyalaridan foydalanish zarur. Jumladan, ta'limda samaradorlikni oshirish uchun "Faol o'qitish" yondashuvi muhim o'rin tutadi. Bu yondashuvda o'quvchilar faqat passiv qabul qiluvchi emas, balki mustaqil fikrlash, muammolarni hal qilish va muloqot qilishga faol jalb qilinadi. Ta'lim jarayoni interaktiv metodlar yordamida tashkil qilinib, loyiha ishlari, guruh ishlari, muammoga yo'naltirilgan topshiriqlar va diskussiyalar orqali bilim va ko'nikmalar chuqurroq egallanishi ta'minlanadi.

Shuningdek, ta'lim jarayonida "Loyihalash" yondashuvi keng tatbiq qilinishi kerak. Bu nazariyaga ko'ra, o'quvchilar o'z bilimlarini faollik orqali, amaliy vaziyatlarda mustaqil ravishda quradilar. Ta'limning mazmuni o'quvchilar tajribasi va ehtiyojlariga mos kelishi, ular uchun mazmunli va qiziqarli bo'lishi ta'minlanadi. Shu bilan birga, baholash tizimi faqat test natijalariga emas, balki ijodiy ishlarga, loyiha natijalariga ham asoslangan bo'lishi lozim [4].

Ushbu yondashuvlarning amaliyotga tatbiqi talabalarning ta'limga bo'lgan qiziqishini oshiradi, mustaqil fikrlashni rag'batlantiradi va bilimlarni amaliyotda qo'llash ko'nikmalarini shakllantiradi. Shu tariqa, zamonaviy ta'lim texnologiyalarining uzluksiz va tizimli tatbiqi ta'lim jarayonining samaradorligini oshirishda muhim omil bo'lib xizmat qiladi.

Talabalarining o'quv maqsadlariga erishishini baholashda ularning mavzu bo'yicha bilim va ko'nikmalarini amaliy loyihalar orqali egallash darajasini aniqlash muhim ahamiyatga ega. Loyihalash metodi ta'lim jarayonida talabalar o'zlashtirgan ma'lumotlarni mustaqil ravishda tahlil qilish, muammolarni hal qilish va yaratish jarayonlariga faol jalb etishga imkon beradi [5]. Shuning uchun ta'lim samaradorligini baholashda an'anaviy testlar o'rniga loyiha asosidagi vazifalar va ularning natijalari asosiy mezon sifatida qabul qilinadi.

Loyihalash metodi zamonaviy ta'limda o'quvchilarning faolligi, mustaqil fikrlashi, ijodiy yondashuvi va amaliy ko'nikmalarini shakllantirish uchun samarali vosita sifatida ko'riladi. Rus va xorijiy pedagog olimlarining fikrlariga ko'ra, loyiha asosida ta'lim talabalarni nafaqat bilim olishga, balki ularni amaliyotga tatbiq etishga, shuningdek, jamoaviy hamkorlik va kommunikatsiya ko'nikmalarini rivojlantirishga ham yo'naltiradi. Rossiyalik pedagog olim S.A. Xarchenko loyihalashtirish metodini ta'limning interaktiv va integratsiyalashgan shakli sifatida qaraydi. Unga ko'ra, loyiha asosida ta'lim jarayonida o'quvchilar o'z mustaqil ishlarini rejalashtirib, amalga oshirib, baholashga jalb qilinadi. Bu usul o'quvchilarning ijodkorligini va mas'uliyatini oshiradi, deb hisoblaydi. L.T. Sharapova loyiha metodining psixologik va pedagogik asoslarini tadqiq qilgan. U talabalarni kasbiy faoliyatga jalb qilish, guruhda ishlash va o'zaro yordam orqali bilimlarni chuqurroq o'zlashtirishga yordam berishini ta'kidlaydi. Shuningdek, baholash tizimining loyihalar natijasiga asoslanishi ta'lim sifatini oshirishda muhim ekanini qayd etadi [5].

Loyihalash metodikasi doirasida quyidagi bosqichlar orqali talabalar o'z bilimlarini amalda namoyon qiladilar:

1. Mavzuni anglash va aniqlash. Bu bosqichda talabalar loyiha uchun muhim bo'lgan muammoni yoki mavzuni belgilaydilar. Ular mavzuni chuqur o'rganib, asosiy ma'lumotlarni yig'ish, mavzuning ahamiyatini tushunish, dolzarb savollarni aniqlash kabi vazifalarni bajaradi. Bu bosqichda talabalar mustaqil izlanish, fikr almashish va o'zaro muloqot orqali o'rganish jarayonini boshlaydilar.
2. Rejalashtirish va tashkil etish. Talabalar loyiha maqsadlarini aniq belgilaydilar, zarur resurslar va usullarni tanlaydilar hamda ish jadvalini tuzadilar. Ushbu bosqichda guruh ichida vazifalar taqsimlanadi va hamkorlikda ish olib borish mexanizmi yaratiladi. Bu jarayon talabalarni tashkiliy ko'nikmalarni rivojlantirishga o'rgatadi.
3. Ma'lumotlarni yig'ish va tahlil qilish. Talabalar kerakli ma'lumotlarni to'playdi, ularni taqqoslaydi, muhim jihatlarni ajratib ko'rsatadi va loyihaga moslashtiradi. Bu bosqichda talabalar tanqidiy fikrlash, tahliliy yondashuv va muammolarni hal qilish qobiliyatlarini oshiradilar.
4. Loyihani amalga oshirish va yaratish. Talabalar o'z rejasiga muvofiq loyiha ishlarini bajaradilar, yechim ishlab chiqadilar. Bu bosqich ijodkorlik, innovatsion fikrlash va mustaqil ishlarni bajarish ko'nikmalarini shakllantirish uchun muhimdir.
5. Natijalarni taqdim etish va baholash. Talabalar o'z ishlarini taqdim etadilar, fikr-mulohazalar qabul qiladilar va natijalarni baholaydilar. Bu jarayon ularni ochiq muloqotga, o'z fikrini himoya qilishga va baholash me'yorlarini tushunishga o'rgatadi.

Loyihalash metodi ta'lim jarayoniga kiritilganda:

- Talabalar mavzuni nafaqat yodlash, balki chuqur anglab, amalda qo'llashga o'rgatiladi;
- Mustaqil ish va ijodiy yondashuv kuchayadi;

- O'quvchilar muammolarni hal qilishda faol ishtirok etadilar va real vaziyatlarda o'z bilimlarini sinab ko'radilar;
- Baholash jarayoni an'anaviy testlardan farqli o'laroq, ijodiy mahsulotlar va amaliy ko'rsatkichlar asosida amalga oshiriladi.

Shu bilan birga, loyihalash metodining samaradorligi talabalar va o'qituvchilar orasidagi doimiy muloqot, fikr almashish va fikrlarni konstruktiv tahlil qilishga bog'liq. Ushbu yondashuv nafaqat talabalarning bilim darajasini, balki ularning ijodiy salohiyatini ham aniq ko'rsatadi. Loyiha asosidagi ta'lim va baholash tizimi ta'lim jarayonida o'quv maqsadlariga erishishni aniq va haqqoniy baholash imkonini beradi hamda talabalarning mustaqil, ijodiy va amaliy ko'nikmalarini rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi.

Muhokama va natijalar. Oliy ta'limda bo'lajak pedagoglarni tayyorlash jarayonida loyihalash metodining qo'llanilishi ta'lim sifatini oshirishda muhim omil bo'lib xizmat qiladi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, loyiha metodlari orqali talabalar nafaqat nazariy bilimlarni chuqurroq egallashadi, balki amaliy ko'nikmalarni rivojlantirish imkoniga ega bo'ladilar. Bu metod talabalarni mustaqil fikrlashga, muammolarni hal qilishga va ijodiy yondashuvlarni qo'llashga rag'batlantiradi.

Loyihalash metodining eng asosiy afzalliklaridan biri – bu ta'lim jarayonining interaktiv va faol xarakterga ega bo'lishi. Bu usul bo'yicha ishlaydigan talabalar nafaqat o'qituvchidan mustaqil ravishda bilim olishadi, balki o'zaro hamkorlik, muloqot va guruhda ishlash ko'nikmalarini ham shakllantiradilar. Bu esa kelajakda pedagog sifatida ular uchun juda muhim kasbiy malakadir [6].

Shuningdek, loyiha metodining joriy etilishi ta'lim jarayonida raqamli texnologiyalar, innovatsion yondashuvlar va zamonaviy pedagogik texnologiyalar bilan uyg'unlashishini ta'kidlash zarur. Bu jarayon talabalarni nafaqat zamonaviy bilimlar bilan ta'minlash, balki ularni doimiy ravishda o'z ustida ishlashga undaydi.

Loyihalash metodini samarali qo'llash uchun ta'lim dasturlari va o'quv rejalarini moslashtirish, o'qituvchilar malakasini oshirish hamda o'quv muhitini zamonaviy pedagogik talablarga moslashtirish lozim. Bu shartlar bajarilganda loyihalash metodi oliy ta'limda bo'lajak pedagoglarni tayyorlashda yuqori natijalarga erishish imkonini beradi.

Loyihalash metodi oliy ta'limda bo'lajak pedagoglarni tayyorlash jarayonida nazariy bilimlarni amaliy ko'nikmalar bilan uyg'unlashtirish, mustaqil fikrlash va ijodiy yondashuvlarni rivojlantirishda samarali vosita hisoblanadi. Ushbu metod talabalarni faol, interaktiv o'rganishga jalb qilib, guruhda hamkorlik ko'nikmalarini shakllantiradi va zamonaviy raqamli texnologiyalar hamda innovatsion pedagogik yondashuvlarni qo'llash imkonini beradi. Loyiha metodini muvaffaqiyatli tatbiq etish uchun ta'lim dasturlarini yangilash, o'qituvchilarning malakasini oshirish hamda pedagogik muhitni takomillashtirish zarur. Natijada, loyihalash metodining doimiy qo'llanilishi oliy ta'lim sifatini oshirish va bo'lajak pedagoglarning kasbiy tayyorgarligini mustahkamlashga xizmat qiladi.

Xulosa. Zamonaviy oliy ta'lim tizimida bo'lajak pedagoglarni kasbiy jihatdan tayyorlash jarayoni ularning mustaqil fikrlashi, ijodiy yondashuvi va amaliy ko'nikmalarini shakllantirishni talab etadi. Bu jarayonda loyihalash metodi o'qitishning samarali, interaktiv va natija beruvchi shakli sifatida muhim ahamiyat kasb etadi. Mazkur metod orqali talabalar nafaqat nazariy bilimlarga ega bo'ladilar, balki ularni real pedagogik vaziyatlarda amaliyotga tatbiq etish, muammoni hal qilish va kasbiy refleksiya ko'nikmalarini ham rivojlantiradilar.

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, loyihalash metodini qo'llash bo'lajak pedagoglarning kasbiy kompetensiyalarini shakllantirishda, ya'ni o'quv jarayonini rejalashtirish, metodlarni tanlash, natijalarni baholash hamda axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan samarali foydalanish malakalarini oshirishda ijobiy samara beradi. Bu metod ta'lim jarayonini shaxsga yo'naltirilgan va faoliyatga asoslangan yondashuv asosida tashkil etishga xizmat qiladi.

Shuningdek, loyihaviy faoliyat talabalarni jamoaviy ishga, kommunikativ madaniyatga, tanqidiy fikrlashga va o'z-o'zini baholashga o'rgatadi. Bu esa ularning kelajakda muvaffaqiyatli, innovatsion fikrlovchi va zamonaviy ta'lim talablariga mos pedagog bo'lib shakllanishlariga zamin yaratadi. Shu boisdan, oliy pedagogik ta'limda loyihalash metodini tizimli ravishda joriy etish va uni o'qitish jarayonining ajralmas qismi sifatida shakllantirish bo'lajak pedagoglarni raqobatbardosh, malakali va ijodkor mutaxassis sifatida tayyorlashda muhim omil bo'lib xizmat qiladi.

Adabiyotlar/Литература/References:

1. Nematova, S. R. Faol va interaktiv o'qitish metodlari. Toshkent: Fan va texnologiya, 2019. – 156 b.
2. Кларин, М. В. Педагогическая технология проектного обучения: от идеи к реализации. // Педагогика, 2019, №6. – С. 15–21.
3. Jo'raqulova, D. A. Innovatsion ta'lim texnologiyalari. Toshkent: O'zbekiston faylasuflari milliy jamiyati, 2020. – 188 b.
4. Abduqodirov, A. A. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. Toshkent: Noshir, 2021. – 210 b.
5. Левитас, Г. Г. Проектная деятельность в образовании: теория и практика. Санкт-Петербург: Питер, 2021. – 192 с.
6. Juraev, M. T. Oliy ta'limda loyihaviy yondashuv asosida o'qitish metodikasini takomillashtirish yo'llari. // Pedagogik ta'lim, 2023, №4. – B. 44–49.

SCIENCEPROBLEMS.UZ

IJTIMOIIY-GUMANITAR FANLARNING DOLZARB MUAMMOLARI

№ 5/9 (5) – 2025

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

“Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari” elektron jurnali 2020-yil 6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan davlat ro‘yxatiga olingan.

Muassis: “SCIENCEPROBLEMS TEAM”
mas’uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:

100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani, Kichik Beshyog‘och ko‘chasi, 70/10-uy. Elektron manzil:

scienceproblems.uz@gmail.com

Bog‘lanish uchun telefon:

(99) 602-09-84 (telegram).